

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ ЗВО "ВІДКРИТИЙ
МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ "УКРАЇНА"
ДУБЕНСЬКА ФІЛІЯ**

**БІБЛІОПСИХОЛОГІЯ, БІБЛІОПЕДАГОГІКА,
БІБЛІОГРАФІСТИКА, БІБЛІОТЕРАПІЯ В ОСВІТІ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**Збірник тез доповідей
III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції**

27 жовтня 2023 року

м. Мукачево

III ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ

**«Бібліопсихологія, бібліопедагогіка, бібліографістика,
бібліотерапія в освіті: теорія і практика», 27 жовтня 2023 р.**

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Щербан Т. Д. – доктор психологічних наук, професор кафедри психології, ректорка Мукачівського державного університету (голова оргкомітету)

Моргун А. В. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій, деканеса гуманітарного факультету Мукачівського державного університету

Прокопович Л. С. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій Мукачівського державного університету

Попович Н. Ф. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій Мукачівського державного університету

Веремчук О. В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій Мукачівського державного університету

Мовчан К. М. – старша викладачка кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій, директорка наукової бібліотеки Мукачівського державного університету

Постельжук О. М. – кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, завідувачка кафедри інформаційних та комп'ютерних технологій Відокремленого структурного підрозділу ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» Дубенська філія

Це стало можливими завдяки комбінації кращих алгоритмів, більшої обчислювальної потужності, точніших схем метаданих, онлайн-наборів даних і, дедалі частіше, сховищ і систем відкритих наукових досліджень.

Можливості машинного навчання штучного інтелекту також ефективно використовуються завдяки попередньому навчанню алгоритмам і застосуванню нових наборів даних звичайного розміру. Нові можливості відкриваються завдяки поєднанню сховищ дослідницьких даних і готовності дослідників ділитися своїми дослідженнями та наборами даних через відкриту науку. Це дозволяє іншим дослідникам у всьому світі застосовувати алгоритмічне машинне навчання та ґрунтуватися на попередніх моделях до доступних нових онлайн-даних досліджень. Зображення, дані та метадані можуть бути легко завантажені, розархівовані та використані дослідниками для навчання нейронної мережі.

Основний фактор, що визначає сьогодні розвиток AI-технологій – це зростання продуктивності сучасних комп'ютерів в поєднанні із підвищенням якості алгоритмів, які дозволяють розробляти системи, не зовнішньо схожі на людину, а діючі як людина.

Список використаних джерел

1. Мар'єнко М. В., Шишкіна М. П., & Коновал, О. А. (2022). Методологічні засади формування хмаро орієнтованих систем відкритої науки у закладах вищої педагогічної освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 89(3), 209–232. <https://doi.org/10.33407/itlt.v89i3.4981>.
2. Нікольський Ю. В., Пасічник В. В., Щербина Ю. М. Системи штучного інтелекту : навч. посіб. Львів : «Магнолія-2006», 2015. 279 с.

УДК 028.1:655.3.066.11(043.2)

МОТИЧКА В. І.,

ПРОКОПОВИЧ Л. С.

Мукачівський державний університет,
м. Мукачево

УСІ ПОВЕРТАЮТЬСЯ ДО ДРУКОВАНОЇ КНИГИ

У ці непрості часи українські бібліотекарі стоять разом із народом. Там, де це можливо, бібліотеки продовжують надавати свої послуги користувачам. Наші реалії важко відображаються на дітях.

Бібліотеки пропонують багато різних заходів: знайомство з новими книжками, подорожі сторінками улюблених книжок, лялькові вистави та багато інших традиційних заходів. Також проводяться зустрічі з психологами, письменниками, аніматорами.

Сьогодні питання бібліопсихології та бібліопедагогіки, як ніколи, на часі. Сучасні бібліопсихологічні розвідки спрямовані на розв'язання одного з головних завдань бібліотеки — підібрати конкретному читачеві відповідну книгу. Бібліопсихологія уможливує осмислення книгочитання та читання в цілому як невід'ємну частину людського життя в розрізі притаманних людині і

суспільству цінностей Питання бібліопсихології сьогодні досліджують Н. Демчук [1; 2; 3; 4; 5], Ж. Романченко [6], Т. Богуш [7], Я. Хіміч [8; 9].

Психологи радять повернутися до друкованої книги.

Яка ж користь від читання? Читання відволікає. Воно допомагає абстрагуватися від жахливої реальності й постійного потоку новин та бодай на деякий час забути про війну. Можна взяти за звичку читати під час повітряної тривоги. Це допоможе згаяти час та відволіктися від місця й ситуації, в яких знаходитесь. Якщо довго читаєш, настає момент, коли існує лише книга і ти. Такі моменти дуже корисні, аби перемкнутись.

Читання стимулює пізнання. Деякі книжки – з історії, філософії, культури та політики – допомагають краще відрефлексувати те, що відбувається в Україні зараз. Книжки допомагають поглибити знання про становлення нашої нації, зрозуміти, які були передумови й причини кривавої війни, а часом навіть і заспокоїтися. Читання робить нас обізнаними, допомагає аналізувати, що в майбутньому допоможе відстояти свою точку зору в будь-якій історичній суперечці.

Читання додає сил і витримки. Особливо це стосується книжок, які описують події, схожі на ті, що переживають зараз українці. Досвід тих, хто жив під час Другої світової, дає розуміння, що все закінчиться і ми зможемо все переосмислити й передати цей досвід далі. Читаючи книжки, де є війна, приходиться усвідомлення, що люди вже проходили через подібне, відчуваєш подвійну емпатію до персонажа й асоціюєш себе з ним.

Читання нагадує, що життя триває. Психологи радять за можливості повертатися до звичних ритуалів. І читання – одна з тих активностей, яка доступна зараз всім. Це те заняття, що допомагає відчувати себе як у мирний час – коли можна було сісти й спокійно почитати книгу. Це ритуал, який допомагає знаходити часточку нормальності у своєму житті й нагадує, що життя продовжується навіть у війні.

За словами психологів, у виборі книжок потрібно орієнтуватися на власні уподобання.

Список використаних джерел

1. Демчук Н. Психологічний аналіз: мотивація терміна і теоретична парадигма. *Літературознавчі зошити. Студії. Публікації. Рецензії. Бібліографія*. Львів: Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, 2001. Вип. 1. С. 38–45.
2. Демчук Н. Концепція посіву бібліопсихологічних цінностей (оповідання Івана Франка «Борис Граб»: текстуальний аналіз). *Вісник Львівського університету. Серія: мистецтвознавство*. Львів: Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, 2006. Вип. 6. С. 130–149.
3. Демчук Н. Синкретична природа теорії бібліопедагогіки та бібліопсихології (компаративістична студія книгознавчих парадигм Д. Балики та М. Рубакіна). *Вісник Львівського Університету. Серія: Книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології*. Львів, 2008. Вип. 3. С. 164–179.
4. Демчук Н. Парадигма бібліопсихології в системі реформування вищої бібліотечно-інформаційної освіти. *Вісник Книжкової палати*. 2009. № 4. С. 15–20.
5. Демчук Н. Читач і читання як елементи дисциплінарної матриці системи соціальних комунікацій. *International Multidisciplinary Conference «Science and Technology of the Present Time: Priority Development Directions of Ukraine and Poland»* Wolomin, Republic of

Poland, 19–20 October 2018. Volume 4. Wolomin : Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2018. URL: http://repo.knmu.edu.ua/bitstream/123456789/22146/1/Glogera_conf_Poland_Erokhina_Avilova.pdf.

6. Романченко Ж. Теорія бібліологічної психології М. О. Рубакіна. *Бібліотечний вісник*. 2008. № 4. С. 15–18.

7. Богуш Т. І., Студенкова В. І. Деякі аспекти розвитку соціології читання в Україні. *Державні бібліотеки: сучасні проблеми і перспективи* : зб. наук. пр. Київ, 1993. С. 41–48.

8. Хіміч Я. О. Психологічні складові бібліотечного обслуговування. *Бібліотечний вісник*. 1997. № 4. С. 15–19.

9. Хіміч Я. Психолог у бібліотеці. *Бібліотечний вісник*. 1999. № 1. С. 32–34

УДК 028.01-045.23:005.8:027.625(477.81)(043.2)

НАЗАРУК Н. А.

КЗ «Рівненська обласна бібліотека для дітей» Рівненської обласної ради, м. Рівне

ПРОЄКТИ З ПРОМОЦІЇ ЧИТАННЯ: З ДОСВІДУ РОБОТИ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ БІБЛІОТЕКИ ДЛЯ ДІТЕЙ

Одним із пріоритетних напрямів діяльності комунального закладу «Рівненська обласна бібліотека для дітей» Рівненської обласної ради (РОБД) є реалізація соціокультурних проєктів, спрямованих на промоцію книгочитання, цікаве й корисне дозвілля, психоемоційне розвантаження дітей.

Зокрема, це волонтерський проєкт «Арт-ОбійМи», який стартував на початку березня 2022 р. з метою надання допомоги для відновлення емоційного стану та реабілітації після пережитих подій. В рамках проєкту передбачено щотижневі арттерапевтичні зустрічі з дітьми, лекції з елементами тренінгу для батьків, літературні читання, групові заняття за Програмою «Діти і війна. Техніки зцілення». Ініціювала «Арт-ОбійМи» Іванна Голуб, рівненська письменниця, психологиня. Згодом до занять з дітьми долучилися й інші психологи-волонтери.

Протягом літа 2022 р. у відділі обслуговування дошкільників та молодших школярів реалізовувався соціально-мистецький проєкт «Надзвичайні історії маленьких українців», в межах якого під час бібліосторітелінгових занять діти вчилися писати власні історії. В результаті чого було укладено однойменну збірку, до якої увійшли щирі дитячі історії воєнного часу, сповнені вірою, надією та любов'ю до України. Водночас під час творчих майстерок діти долучились до волонтерської діяльності й виготовляли патріотичні обереги для захисників України, які невдовзі разом зі смаколиками передали на фронт бійцям ЗСУ та у військовий шпиталь.

Одним із найбільш ефективних, масштабних й іміджевих став родинний марафон «Тату, почитай 20/22», що сприяв популяризації книги, укріплював традицію сімейного читання і об'єднав довкола себе читачів, громаду, Україну. Отож, попри карантин і війну 22 татусі, поважні мешканці Рівненського краю, впродовж 20 тижнів публічно читали дітям в бібліотеці сучасні україномовні книжкові новинки і стали яскравими персонажами візуального контенту з цих

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>